

ВІЦЕБСКІ ПРАДЕТАРЫ

Орган гаркому КП(б)Б, гарсавету і гарпрафсавету.

АБ НАРОДНА-ГАСПАДАРЧЫМ ПЛЯНЕ, САЮЗУ ССР НА 1933 ГОД—ПЕРШЫ ГОД ДРУГОЙ ПЯЦГОДКІ.
Пастанова Цэнтральнага выканаўчага камітэту Саюзу ССР па даскладах старшыні Савету народных камісараў Саюзу ССР тав. Молатава (Скрабіна) В. М. і старшыні Дзяржаўнай Пляннай камісіі Саюзу ССР тав. Куйбышава В. В.
 3-я сесія Цэнтральнага выканаўчага камітэту Саюзу ССР 6-га склікання, заслухаўшы і абгаварыўшы дасклады старшыні Савету народных камісараў Саюзу ССР тав. Молатава (Скрабіна) В. М. і старшыні Дзяржаўнай Пляннай камісіі Саюзу ССР тав. Куйбышава В. В. аб народна-гаспадарчым пляне Саюзу ССР на 1933 год—першы год другой пяцігодкі.—ПАСТАНАУЛЯЕ:
 1. Адобрыць зьнешнюю і ўнутраную палітыку ўраду Саюзу ССР.
 2. Зацьвердзіць прадстаўлены Саветам народных камісараў Саюзу ССР народна-гаспадарчы плян Саюзу ССР на 1933 год—першы год другой пяцігодкі.
 Старшыня Цэнтральнага выканаўчага камітэту Саюзу ССР М. КАЛІНІН.
 Сэкрэтар Цэнтральнага выканаўчага камітэту Саюзу ССР А. ЕНУКІДЗЭ.
 Масква, Кремль, 26 студзеня 1933 году

Аб міжнародным становішчы СССР. 3 даскладу старшыні СНК СССР тав. Молатава на 3-й сесіі ЦВК СССР.

У галіне МІЖНАРОДНЫХ адносін трэба разглядаць пазыцыі СССР у сьвятле вынікаў 3-й пяцігодкі.

Тыма можа быць ніякага сумнення ў тым, што спачувальна да СССР у працоўных масах усіх краін за годы пяцігодкі значна ўрасло. У гэтым вялікае ня бацьшы сур'ёзнага ўМАННАВАННЯ міжнародных пазыцыі Саветскага саюзу.

3 другога боку, факты з галіны нашых узаемаадносін з урадамі замежных дзяржаў таксама сведчаць аб гэтым. Даволі ўказаць на заключэньне рады пактаў аб ненападзе на працягу мінулага году.

Нашы адносіны з іншымі дзяржавамі, як правіла, разьвіваліся зусім нармальна, наглядачы на зьмену, якія адбыліся за ўрадаў асобных краін. Паколькі нашы адносіны з замежнымі дзяржавамі адрозніваюцца, перш за ўсё, нашым унутравым ростам, ростам сільскай улады, гэтыя адносіны ўмацаваліся ў білу самой дзіўнай рэчы.

Асабліва ясна ў гэтых узаемаадносінх адносяцца да італійцаў і да італійцаў. І з італійцаў мы мелі і маем найбольш моцныя гаспадарчыя сувязі. І гэта не выпадкова. Гэта вынікае з ітарасца абедзьвюх краін.

Вядома таксама пра тое, што прыязь і СССР і Старшыні Рады Міністраў Турэцыяў Рэспублікі Ісмет — нашы і яго блізкаста сурадзючка Міністра Замежных спраў Рудзькавіч справаў да нашаму ўмацаваньню сурадзючкіца абедзьвюх краін. А гэта вынікае як з міжнароднай абстаноўкі і ітарасца ўсеагульнага міру, так і з неабходнасьці далейшага паглыбленьня гэтага сурадзючкіца. Я вядома прысутнасьць ітарэйскай палітыкі Турэцыяў Рэспублікі ў Маскве скарэка захэцэнавы рада вядучых практычных згод на лініі матар'яльна-фінаансвай і культурвай.

За апошні год трэба адзначыць некаторыя НОВЫЯ МОМЕНТЫ ў разьвіцьці замежных адносін СССР. Сюды адносяцца аднаўленьне дыпламатычных зносін паміж СССР і Ёгітае. Як вядома, у свой час ініцыятыва была з боку Францыі. Але застаецца адзначыць, што і ініцыятыва аднаўленьня гэтых адносін была таксама з боку гэтага ўраду, што, у сваю чаргу, спадкава паўвае наша падтрыманьне. Мы думаем, што гэтым выпраўдана памылка, якая была дапушчана ў адносінах да СССР, і вы нам непакавацца да выпраўленьня.

Пытаньне аб аднаўленьні дыпламатычных адносін з СССР цяпер кажуць абмяркуювацьца ў некаторыя іншыя краінах. Да нас даходзяць тэлія весткі, што пры гэтым выходзяць муршы, якія ўсё яшчэ лічаць неабходным велькае асобнае «взаўзлучэньне» СССР. Вось, напрыклад, ужо ў першы год трынаццацінага «вылучэньня» СССР некаторыя міністры Чэхаславакіі. Карысьці ад гэтага, між іншым, ніякай ня відяць. Да таго ж гэта проста стара-пастарала прынахсі на 10 год, а то і болей. Саветская ўлада існае воль ужо 15 год. І вось ужо 10 год мінда і часу стварэньня СССР і значнае гэтага факту сёння больш даволі падкрэсьлена т. Капілінына І., нягледзячы на гэта, па сьлядох Чэхаславакіі ідуць нават міністры гэтых дзяржаў, як ПАРЫЖ. Між тым, каб было-б вразумець, што ўваме саветскае, асабліва пасьля выканаўчага першага пяцігодкі, і зацэнтравана на гэтага апазыцыю, пасьля ўзьявляецца магучасьць Саветскага саюзу, наколькі вялікі яго рост, наколькі вырасла міжнароднае значэньне СССР. Да таго-ж на адсутнасьці дыпламатычных адносін зраўці і трыаць, у першую чаргу тыя, якія зьявляюцца прымалі, нікому не патрэбна гаварыць аб асобным «вылучэньні» СССР, пры адсутнасьці дыпламатычных зносін з Саветскім саюзам.

3 другога боку, негя не адзначыць факту дынасаманнага гандлявага лагавору, заключэнага ў 1930 г. паміж СССР і Англіяй. Давяпаньванне гэтага дагавору адбылося па ініцыятыве ангельскага ўраду. І яна яшчэ неадыда сапраўднага мэра гэтага асту. Застаецца аб гэтым адзначыць. Калі разьвівае гандлявага згоды хтосьці ханьу павалюваць Саветскі саюз, дык гэта проста пастур'яна. Мы не баяліся і не баёмся гэтых рэчы. Калі-ж гэтым разьвівае ханьу павалюваць нашай краіне асяучэ-небудзь урону,—то і гэта хопіць разьліць. Мусіць, у Англіі гэта добра вразумець тыя, хто цяпер мае такую вострую патрэбу ў саветскім аказьні. Мы-ж ведаем цьверда адно: краіны, якія падтрымліваюць нармальныя дыпламатычныя і гандлявыя адносіны з СССР, блэзуюна выірывалі ў параўнаньні з іншымі дзяржавамі. Тым болей, што Саветскі саюз, у адрозьненьне ад некаторых капіталістычных дзяржаў, заўсёды дакладна і сьвэчасова выконваў усё сваё абавязьнасьцэ. І хань-б палец гэта стаянціца ў міжнародных адносінх усё больш радзім зьявінанам, СССР і ў гэтых адносінх, як заўсёды верны сабе. Але мы, вразумела, прымаем да ведама сваю ангельскага ўраду аб тым, што ён застаецца зацікаўленым у разьвіцьці гандлявага паміж абедзьвюма краінамі.

Усё сказанае вышэй трэба зьявляць з асноўнымі пытаньнямі міжнароднай палітыкі і, перш за ўсё, з асноўнай задачай замежай палітыкі СССР—палітыкі пасьлядоўнага БАРАЦЬ-

ВМ ЗА УСЕАГУЛЬНЫ МІР і за мірныя адносіны СССР з іншымі краінамі. Да ўсіх пытаньняў, якія маюць адносіны да гэтай справы, да справы забесьпячэньня ўсеагульнага міру і, у прыватнасьці, мірных адносін Саюзу ССР з іншымі дзяржавамі, які і да ўсіх пытаньняў, якія маюць адносіны да неабьспэкі новых войнаў, мы адносімся і адносімся з асаблівай увагай і з асаблівай чупасьцю. З гэтага вынікае, між іншым, наша пазыцыя ў пытаньні аб разьбраеньні.

На міжнароднай камісіі па разьбраеньні тав. Літвінавым білу паўнасьцю разьвіць пункт гледзяньня саветскага ўраду на справу ўсеагульнага разьбраеньня. Зараз няма неабходнасьці зноў угрызуць наву пазыцыю ў гэтым пытаньні. Мы застаецца толькі напамінаць аб рэвалюцый, усеапацы дэлегатацы ў генэральную камісію па разьбраеньні ў гэтым месцыца мінулага году. Вось рэзалюцыя, якую саветская дэлегатацыя прапанавала прыняць камісіі па разьбраеньні ў Жэневе. У рэвалюцыі сказана:

«Нагяўная цьвердым імкненьнем да сапраўднага, моцна арганізаванага міру; кіруемага жаданьнем стварэньня рэальнае бяспэчэнасьці для ўсіх дзяржаў і народаў шляхам папарэджаньня новых войнаў;»

пераванама, што само існаваньне ўзброеныі і іх зьяна-выражае імавоньне да беспэрашпанага росту намінуца відьдзі да міжнародных узброеных канфлікцаў, зьяна адрываць працоўных ад іх мірных зьянтэў і нараджаюць імавоньне нахэцэнасьці;

лічаць, што ваенныя расьходзі, якія вядуцца нявоеным кіжарам на масы насельніцтва, зьявляюць больш умяцэньца паперамні эканамічны крызсі з усімі вынікамі;

кафстатуюць, што дзяржавы, якія канфрэранцыі прадстаўляе, адмовіліся ад ваіны, як сродку нацыанальнай палітыкі;

лічаць, што сапраўдным асноўным сродкам стэрміць арганізацыі міру і ўстаўляньня бяспэчэнасьці супроць ваіны зьявляецца ўсеагульнае паўнае зьяўзьянне ў кароткі тэрмін усіх узброеныіх на аснове руаьнасьці для ўсіх;»

пераванама, што ітаў ўсеагульнага і паўнага разьбраеньня адкавае шырым імкненьням да міру народных мас.

Вядома, што гэта прэнанова саветскай дэлегатыі большьспэца камісіі ня была прынята. Але затое, пры абмеркаваньні гэтай рэзалюцыі, дэлегатыі рады краін пазьніны былі праабліць усакія «хітрыя» маньўры і, часткова, проста наватрыя маніпуляцыі для таго, каб ак-небудзь заваць або прымаць абьспэсі прапанову саветскай дэлегатыі аб сапраўдным ўсеагульнам разьбраеньні. Ва ўсім выпадку, абмеркаваньне гэтай саветскай рэзалюцыі ў генэральнай камісіі нямаля спрыяла выірыцьца сапраўднай пазыцыі працоўнай рады дзяржаў, якія ня хопіць і, відываюна, ня здыналі ні на зьяна САНПРАДЭДНІМІ мэры ў адносінх САНПРАДЭДНАГА разьбраеньня. Мы-ж застаецца на тым, што ў гэтай прапановы саветскай дэлегатыі знаходзіць сваё выаўзьянне існаваньне да ўсеагульнага міру ня толькі народам СССР, але і народам іншых краін. Такім чынам, у прапановах саветскага ўраду на жэнеўскай камісіі па разьбраеньні мы маем выаўзьянне сапраўдных ітарасцаў ўсеагульнага міру і выаўзьянне ітарасцаў народных мас усіх краін.

Палітыка барацьбы за мір, якая ляжыць на правадзіца саветскім урадам, знаходзіць сваё выаўзьянне і ў гэтых прапановах АВ ПАВТАХ АВ НЕНАПАДЭ, якія ён зрабіў рады дзяржаў. Толькі ў мяржам годзе мы, вярнэцца, дабіліся ў пытаньні аб аказьні аб ненападзе сапраўднага зруху, хоць адпаведныя прапановы намі былі зроблены яшчэ некалькі год таму назад.

Мы лічым, што з пункту гледзяньня ітарасца ўсеагульнага міру трэба завоцьці ў актыўную саветскай улады гэтыя факты, які падлісьнае рацыфікацыі пактаў аб ненападзе з боку Польшчы, Фінляндыі, Латвіі і Эстоніі. Мы лічым, што гэты пакт мае асаблівае значэньне для справы ўмацаваньня міру. Пакт аб ненападзе падпісан СССР таксама з Францыяй. Справа, аднак, застаецца незавершанай, наколькі гэты пакт Францыяй яшчэ не рацыфікаваны.

Нельга не адзначыць, аднак, што ў адносінх Румыніі стаянціца складзена на інашым. З прычыны аднаўленьня ад падпісанья аднаведнага пакта з боку Румыніі застаецца на зьявдзі толькі адна дзяржава, якая ямьжэ в СССР і якая адмаўляецца ад пактаў аб ненападзе. Не ўважодзячы ў паьраблянае абмеркаваньне гэтага пытаньня, лічу патрэбным адначыць толькі адну акалячэнасьць. Магчма, што аднаўленьне румынскага ўраду падпісалі в СССР пакт аб ненападзе тлумачыцца ня тэй ці інашай думкай пра гэта самаго румынскага ўраду, а некаторымі, так сказаць, зьявдорнымі прычынамі. У палітычнай аьспэцэнасьці да сьпўту тав зьявны «незалежна» дзяржаў памылкова адносяць народам і гэты дзяржавы, якія на справе не зьявляюцца незалежнымі, сьважам у сваёй замежай палітыцы, а надпачалены ў сапраўднасьці замежай палітыцы іншых дзяржаў, больш моцных і таму дыкту-

чых сваю волю некаторым сьнезалежным» ўрадам. Ва ўсім выпадку, ад гэтага праправае толькі Румынія і яе ўрад.

Нарэшце, адносна пытаньняў, зьявзаных з ДАЛЕКІМ УСХОДАМ.

Вы ведаеце, якая мусыцьца ідзе вакол далёка-Усходкіх спраў у Ліе нацый В'ось ужо больш году, як Ліга нацый зьявляецца прыняць яко-небудзь рашэньне аб паьраблях у Маньчжурый, аб паьраблях на Далёкім Усходзе. Вось ужо многа разоў Ліга нацый зьявляецца тэрміны для вынасьняня сваіх пастанов па гэтых пытаньнях. Ліга нацый абмяркуювала стаянціца ў Кітаі і Маньчжурый—многа разоў і пасьмяла для выучыньня справы на месцы спецыяльную камісію. Прайдзьце ўжо даволі часу, як выраўнаса гэта камісія і яна аубаўікавані не даклад. Ліга нацый стварэа камісію з камісіяй па гэтых справах і ўсё-ж ніякіх рашэньняў прыняць та і ня можа. Справа ня рушыцца з мэртвага пуньку. Толькі адна справа прасунуцьца напярэд—гэта справа далейшай дыскрэтыцы Лігі нацый у вацьч усяго сьвету.

Але вы добра ведаеце, што мы ніколі ня

зьявзьявалі сваіх надзей з Лігай нацый і з яе камісіямі. Між тым, пытаньне міжнародных адносін на Далёкім Усходзе датычаць нас велькі блізка. Мы павінны ў сувязі з гэтым праабліць рад мур. Улічываючы абстаноўку, якая складзена на Далёкім Усходзе, саветскі ўрад больш году таму назад зрабіў Японій прапанову аб заключэньні пактаў аб ненападзе. Нельга ня бачыць усяго палітычнага значэньня гэтай прапановы ў даннай міжнароднай абстаноўцы. Аднак, надаўна японскі ўрад павалюваць нас аб сваім адмаўленьні заключыць пакт аб ненападзе ў данны момант. Я ня буду ўважодзіць у аьспэцэнасьці адносьці адносьці японскім урадам нашай прапановы аб пакце аб ненападзе. Мы разьлічываем, аднак, на тое, што гэта адмаўленьне часовае, але ня лічыцца з фактам мі, вразумела, ня можа.

Саветскі ўрад пасьлядоўна праводзіць і на Далёкім Усходзе палітыку найумешанья і строгага нейтралітэту ў адносінх іншых краін. Мы праабліцаем і напяр цьверда стаяць на гэтай пазыцыі і будзем таксама пасьлядоўна праводзіць яе і надалей, як і раней, у ітарасца міру. Аднак, асобныя факты з галіны адносін некаторых японскіх колаў да СССР зьявляюцьца да сабе за апошні час асаблівае ўвагу. Справа дайшла да таўдаўнага аубаўікаваньня японскім вавэасым міністэравам прэвананьня нава дэпаьраманья аб саветскім урадзе і будучым пупрацьвэце СССР у Кітаі і, нягледзячы на каьтагарычыя абяважэньні з нашага боку гэтых аубаўікаваньняў выдываць, міністэр замежных спраў у Японіі т. Уэда павэртнуў іх у японскім парламанце 21 студзеня.

Зьямаца абьявэньне гэтых аубаўікаваньняў выдываць я ня лічу патрэбным,—яні і без таго самі сабе паваюць. Што-ж датычыць аднаўленьня дыпламатычных адносін СССР з Кітаем, то Саветскі саюз вырашае такія пытаньні пэвазалежна ад таго, прымаеа гэта каму-небудзь,

Але вы добра ведаеце, што мы ніколі ня

зьявзьявалі сваіх надзей з Лігай нацый і з яе камісіямі. Між тым, пытаньне міжнародных адносін на Далёкім Усходзе датычаць нас велькі блізка. Мы павінны ў сувязі з гэтым праабліць рад мур. Улічываючы абстаноўку, якая складзена на Далёкім Усходзе, саветскі ўрад больш году таму назад зрабіў Японій прапанову аб заключэньні пактаў аб ненападзе. Нельга ня бачыць усяго палітычнага значэньня гэтай прапановы ў даннай міжнароднай абстаноўцы. Аднак, надаўна японскі ўрад павалюваць нас аб сваім адмаўленьні заключыць пакт аб ненападзе ў данны момант. Я ня буду ўважодзіць у аьспэцэнасьці адносьці адносьці японскім урадам нашай прапановы аб пакце аб ненападзе. Мы разьлічываем, аднак, на тое, што гэта адмаўленьне часовае, але ня лічыцца з фактам мі, вразумела, ня можа.

Саветскі ўрад пасьлядоўна праводзіць і на Далёкім Усходзе палітыку найумешанья і строгага нейтралітэту ў адносінх іншых краін. Мы праабліцаем і напяр цьверда стаяць на гэтай пазыцыі і будзем таксама пасьлядоўна праводзіць яе і надалей, як і раней, у ітарасца міру. Аднак, асобныя факты з галіны адносін некаторых японскіх колаў да СССР зьявляюцьца да сабе за апошні час асаблівае ўвагу. Справа дайшла да таўдаўнага аубаўікаваньня японскім вавэасым міністэравам прэвананьня нава дэпаьраманья аб саветскім урадзе і будучым пупрацьвэце СССР у Кітаі і, нягледзячы на каьтагарычыя абяважэньні з нашага боку гэтых аубаўікаваньняў выдываць, міністэр замежных спраў у Японіі т. Уэда павэртнуў іх у японскім парламанце 21 студзеня.

Зьямаца абьявэньне гэтых аубаўікаваньняў выдываць я ня лічу патрэбным,—яні і без таго самі сабе паваюць. Што-ж датычыць аднаўленьня дыпламатычных адносін СССР з Кітаем, то Саветскі саюз вырашае такія пытаньні пэвазалежна ад таго, прымаеа гэта каму-небудзь,

Але вы добра ведаеце, што мы ніколі ня

НАЗВА СЕЛЬСАВЕТАЎ	САЛОМА		СЕНА	
	Па ваг. сах	Адкас. сьцяг	Па ваг. сах	Адкас. сьцяг
Віцбскі	—	1	—	39
В.-Лятэскаі	—	116	—	42 158
Старасельскі . . .	2	92	30	9
Міхалёўскі	—	—	—	68
Дуьжэскаі	77	100	—	2 223
Барыўскі	9	41	9	3
Міхалёўскі	56	57	21	5 368
Ляскаўскі	—	—	—	25
Вабінскі	—	—	—	4
Рудзінскі	43	128	—	—
Саломскі	49	26	21	13
Шуьмакскі	17	—	17	3
Рудзюўскі	99	802	—	214
Замэчэўскі	—	19	—	22
Матанкаскі	121	—	128	33

зьявзьявалі сваіх надзей з Лігай нацый і з яе камісіямі. Між тым, пытаньне міжнародных адносін на Далёкім Усходзе датычаць нас велькі блізка. Мы павінны ў сувязі з гэтым праабліць рад мур. Улічываючы абстаноўку, якая складзена на Далёкім Усходзе, саветскі ўрад больш году таму назад зрабіў Японій прапанову аб заключэньні пактаў аб ненападзе. Нельга ня бачыць усяго палітычнага значэньня гэтай прапановы ў даннай міжнароднай абстаноўцы. Аднак, надаўна японскі ўрад павалюваць нас аб сваім адмаўленьні заключыць пакт аб ненападзе ў данны момант. Я ня буду ўважодзіць у аьспэцэнасьці адносьці адносьці японскім урадам нашай прапановы аб пакце аб ненападзе. Мы разьлічываем, аднак, на тое, што гэта адмаўленьне часовае, але ня лічыцца з фактам мі, вразумела, ня можа.

Саветскі ўрад пасьлядоўна праводзіць і на Далёкім Усходзе палітыку найумешанья і строгага нейтралітэту ў адносінх іншых краін. Мы праабліцаем і напяр цьверда стаяць на гэтай пазыцыі і будзем таксама пасьлядоўна праводзіць яе і надалей, як і раней, у ітарасца міру. Аднак, асобныя факты з галіны адносін некаторых японскіх колаў да СССР зьявляюцьца да сабе за апошні час асаблівае ўвагу. Справа дайшла да таўдаўнага аубаўікаваньня японскім вавэасым міністэравам прэвананьня нава дэпаьраманья аб саветскім урадзе і будучым пупрацьвэце СССР у Кітаі і, нягледзячы на каьтагарычыя абяважэньні з нашага боку гэтых аубаўікаваньняў выдываць, міністэр замежных спраў у Японіі т. Уэда павэртнуў іх у японскім парламанце 21 студзеня.

Зьямаца абьявэньне гэтых аубаўікаваньняў выдываць я ня лічу патрэбным,—яні і без таго самі сабе паваюць. Што-ж датычыць аднаўленьня дыпламатычных адносін СССР з Кітаем, то Саветскі саюз вырашае такія пытаньні пэвазалежна ад таго, прымаеа гэта каму-небудзь,

Але вы добра ведаеце, што мы ніколі ня

зьявзьявалі сваіх надзей з Лігай нацый і з яе камісіямі. Між тым, пытаньне міжнародных адносін на Далёкім Усходзе датычаць нас велькі блізка. Мы павінны ў сувязі з гэтым праабліць рад мур. Улічываючы абстаноўку, якая складзена на Далёкім Усходзе, саветскі ўрад больш году таму назад зрабіў Японій прапанову аб заключэньні пактаў аб ненападзе. Нельга ня бачыць усяго палітычнага значэньня гэтай прапановы ў даннай міжнароднай абстаноўцы. Аднак, надаўна японскі ўрад павалюваць нас аб сваім адмаўленьні заключыць пакт аб ненападзе ў данны момант. Я ня буду ўважодзіць у аьспэцэнасьці адносьці адносьці японскім урадам нашай прапановы аб пакце аб ненападзе. Мы разьлічываем, аднак, на тое, што гэта адмаўленьне часовае, але ня лічыцца з фактам мі, вразумела, ня можа.

Саветскі ўрад пасьлядоўна праводзіць і на Далёкім Усходзе палітыку найумешанья і строгага нейтралітэту ў адносінх іншых краін. Мы праабліцаем і напяр цьверда стаяць на гэтай пазыцыі і будзем таксама пасьлядоўна праводзіць яе і надалей, як і раней, у ітарасца міру. Аднак, асобныя факты з галіны адносін некаторых японскіх колаў да СССР зьявляюцьца да сабе за апошні час асаблівае ўвагу. Справа дайшла да таўдаўнага аубаўікаваньня японскім вавэасым міністэравам прэвананьня нава дэпаьраманья аб саветскім урадзе і будучым пупрацьвэце СССР у Кітаі і, нягледзячы на каьтагарычыя абяважэньні з нашага боку гэтых аубаўікаваньняў выдываць, міністэр замежных спраў у Японіі т. Уэда павэртнуў іх у японскім парламанце 21 студзеня.

Зьямаца абьявэньне гэтых аубаўікаваньняў выдываць я ня лічу патрэбным,—яні і без таго самі сабе паваюць. Што-ж датычыць аднаўленьня дыпламатычных адносін СССР з Кітаем, то Саветскі саюз вырашае такія пытаньні пэвазалежна ад таго, прымаеа гэта каму-небудзь,

Але вы добра ведаеце, што мы ніколі ня

зьявзьявалі сваіх надзей з Лігай нацый і з яе камісіямі. Між тым, пытаньне міжнародных адносін на Далёкім Усходзе датычаць нас велькі блізка. Мы павінны ў сувязі з гэтым праабліць рад мур. Улічываючы абстаноўку, якая складзена на Далёкім Усходзе, саветскі ўрад больш году таму назад зрабіў Японій прапанову аб заключэньні пактаў аб ненападзе. Нельга ня бачыць усяго палітычнага значэньня гэтай прапановы ў даннай міжнароднай абстаноўцы. Аднак, надаўна японскі ўрад павалюваць нас аб сваім адмаўленьні заключыць пакт аб ненападзе ў данны момант. Я ня буду ўважодзіць у аьспэцэнасьці адносьці адносьці японскім урадам нашай прапановы аб пакце аб ненападзе. Мы разьлічываем, аднак, на тое, што гэта адмаўленьне часовае, але ня лічыцца з фактам мі, вразумела, ня можа.

Саветскі ўрад пасьлядоўна праводзіць і на Далёкім Усходзе палітыку найумешанья і строгага нейтралітэту ў адносінх іншых краін. Мы праабліцаем і напяр цьверда стаяць на гэтай пазыцыі і будзем таксама пасьлядоўна праводзіць яе і надалей, як і раней, у ітарасца міру. Аднак, асобныя факты з галіны адносін некаторых японскіх колаў да СССР зьявляюцьца да сабе за апошні час асаблівае ўвагу. Справа дайшла да таўдаўнага аубаўікаваньня японскім вавэасым міністэравам прэвананьня нава дэпаьраманья аб саветскім урадзе і будучым пупрацьвэце СССР у Кітаі і, нягледзячы на каьтагарычыя абяважэньні з нашага боку гэтых аубаўікаваньняў выдываць, міністэр замежных спраў у Японіі т. Уэда павэртнуў іх у японскім парламанце 21 студзеня.

Зьямаца абьявэньне гэтых аубаўікаваньняў выдываць я ня лічу патрэбным,—яні і без таго самі сабе паваюць. Што-ж датычыць аднаўленьня дыпламатычных адносін СССР з Кітаем, то Саветскі саюз вырашае такія пытаньні пэвазалежна ад таго, прымаеа гэта каму-небудзь,

Але вы добра ведаеце, што мы ніколі ня

зьявзьявалі сваіх надзей з Лігай нацый і з яе камісіямі. Між тым, пытаньне міжнародных адносін на Далёкім Усходзе датычаць нас велькі блізка. Мы павінны ў сувязі з гэтым праабліць рад мур. Улічываючы абстаноўку, якая складзена на Далёкім Усходзе, саветскі ўрад больш году таму назад зрабіў Японій прапанову аб заключэньні пактаў аб ненападзе. Нельга ня бачыць усяго палітычнага значэньня гэтай прапановы ў даннай міжнароднай абстаноўцы. Аднак, надаўна японскі ўрад павалюваць нас аб сваім адмаўленьні заключыць пакт аб ненападзе ў данны момант. Я ня буду ўважодзіць у аьспэцэнасьці адносьці адносьці японскім урадам нашай прапановы аб пакце аб ненападзе. Мы разьлічываем, аднак, на тое, што гэта адмаўленьне часовае, але ня лічыцца з фактам мі, вразумела, ня можа.

ці, надварот, напрыкма. СССР выходзіць у такіх выпадках з ітарасца ўсеагульнага міру, з асноўнай мэрай палітыкі.

Пан ў ідые заявіў у парламанце аб тым, што з самага пачатку ўзьвісьненья маньчжурскага індывіду не адбылося нічога няпрямьнага ва ўзаемаадносінх Саветскага саюзу з Японіяй, бо саветскі ўрад займаў «асьпэражэа пазыцыю». Лічу неабходным адзначыць, што справа ня толькі ў тым, што палітыка Саветскага саюзу асьпэражэа. Гэта палітыка ня то

ДА ПОУНІМ ПАФОС НОВАГА БУДАўНІЦТВА ПАФОСАМ АСВАЕННЯ НОВЫХ ПРАДПРЫЕМСТВАў, НОВАІ ТЭХНІКІ.

„Адной з задач, якія нам трэба вырашыць у бліжэйшы-ж час, зьяўляецца ліквідацыя цяжучасьці рабачай сілы, бо нельга прывучыць рабочага да сьведомай сацыялістычнай працы, калі ён сёньня працуе на заводзе, заўтра—у шахце, пасля заўтра—на транспарце. Нельга павысіць прадукцыйнасьці працы, нельга правільна арганізаваць і асвоіць вытворчасць і пасьпяхова выконваць вытворчую праграму, калі кожны дзень прыходзіцца навучаць новых рабочых“.

ФАБРЫКА ІМЯ КІМ.

КАЛІ-Ж СКОНЫЦЦА „ПУСКАВЫ“ ПЭРЫЯД?

Для панчонай фабрыкі імя КІМ, як для прадпрыемства, якое яшчэ не аўладала сваёй практычнай магчымасцю, не ўкамплектавана поўнасьцю рабачай сілы і не разгарнула яшчэ на ўсіх цэхах, якая ўсё яшчэ знаходзіцца ў „пускавым“ перыядзе, барацьба з цяжучасьцю рабачай сілы і працуе і за арганізацыю набору рабачай сілы і падрыхтоўку кваліфікаваных кадраў зьяўляецца вайсковым, актывізацыйным, першачарговым заданнем.

Толькі ў першым квартале

Фабрыка павіна, паводле парадку Наркампрацы, набраць 1500 рабочых з мэтай іх навування. У гэтым жа квартале фабрыка павіна мець 1139 кваліфікаваных рабочых (а зараз іх маюць усяго каля 900 чал.).

Але пры такіх тэмпах набору рабачай сілы, якімі ён працякае зараз, мы ня толькі не забеспэчаем наборам 1500 рабочых, а нават і тых 200, якія патрыбы зарэкаваць для беспераробнай рабачай сілы. За чатырох чвэрцяў вярбоўкі (Полынак, Лёна, Гарэдок і Віцебск) за ўвесь час завербавана толькі 120 чал., якія таксама не замоваюцца на фабрыцы. Так, з 20 студзеня 1933 г. па 1 студзеня 1933 г. з фабрыкі ўшоў 18 чал., завербаваных і зараз таксама штодзённа завербаваных рабочыя пачынаюць фабрыку.

Вярбоўка, вярбоўка, ніяк не навярбуем, — вось пагаворка, якая на сьпевае ў вуснах гаспадарнікаў на фабрыцы імя КІМ.

І яны маюць на гэта рэцэпт. За тое, што гэты пагаворка вельмі ўмесна па фабрыцы імя КІМ і характарыстэ станаўшча з наборам рабачае сілы, гавораць наступныя лічбы: за кастрычнік на фабрыку прыбыла 59 чал., улічыўшы 89; за лістапад прыбыла 74, а ўжо, бачыце, ужо 149; за студзень прыбыла 170, а ўжо 111 і толькі за 15 дзён студзеня ўшоў у фабрыку 46.

Дзе прычыны гэтага?

Яны крыюцца, бязумовна, у тым, што, з аднаго боку, новых рабочых сустракаюць такімі „прэсэдыямі“, як заджонне за ажанамі, за кааперацыйнымі карткамі, за абсалютным тэйжэмі, за жывым дрэўляем на цэлых дзнях, а з другога боку — партыйная, прафесійная арганізацыя ў цэхах не вядуць ніякай рэспублікальнай рабы, не замоваюцца новых рабочых за вытворчасцю.

Ішчэ большым тормавам у замацаваньні новых рабочых за фабрыкай зьяўляюцца дзяньні жыццёвае ўмовы. У інтэрвале, які ўваходзіць на тэрыторыю фабрыкі, адсутнічае электрычнае асьвятленьне, няма нават лямп, і жыццё знаходзіцца цёмным уначы ў наёмцы. Загады інтэрну ўваляе: „Калі вам патрэбны лямпны — купляце, а мы яны не патрэбны“. У гэтым інтэрвале пануе бруд, антисанітарія. Камсамольскія арганізацыі ўзялі на сябе рад абавязаньстваў па рэстаўрацыяна-матэрыяльнай рабаче ў інтэрвале, пачалі на першы час што-та рабіць, але зараз зусім закінулі гэту працу.

У бліжэйшыя дні прадбачыцца прыбыцьце новых рабочых у вытворчых пунктах, але агульнажывуюць змогуць быць забеспэчаны толькі 20—25 чал. і толькі мужчыны. Спецыяльны дом для новых рабочых усё яшчэ не пабудаваны. Усе тэрмы гэту працы (першы тэрмін — жывіць мінулага году), а будаўніцтва, зьяўляюцца вытворчым працам, яшчэ ў вус на дзень: работа на пабудове кансэрвараўна.

Праглы — бач вытворчасці.

Асабліва гэта бачна на вышчы работы фабрыкі імя КІМ. Певыкаваныя прафінансы з месцаў і месца можна тлумачыць толькі цяжучасьцю рабачай сілы і асабліва праглымаі, якія толькі за апошні квартал 1932 году (зьялі) 1600 рабочых даян.

Здавалася-б, што паставана ўраду аб асабліва вярбоўка і праглымаі была малабываць увагу партыйных і прафесійных арганізацый на барацьбу з гэтым зломным ворагам вытворчасці — праглымаі. Здавалася-б, што а галаду друку „Зьявяды“ (24 лістапада мінулага году) для фабрычных арганізацый павінен быў быць папярэджаваннем для таго, каб разгарнуць барацьбу з праглымаі і дабраце поўнае ажыццяўленьня паставаны партыі і ўраду ў гэтым напрамку. Гэта павіна было быць, але ня так на фабрыцы імя КІМ.

Фабрычныя арганізацыі супакоіліся пасля таго, як яны вынеслі адпаведны рэзалюцыю, адрабавішы паставону ўраду. Слова „абсалютна“ яшчэ на сёньняшні дзень карыстаецца на фабрыцы імя КІМ вельмі папулярнасьцю.

Абсалютна ўсе — дырэктары, фабром, „Піканна“ — фабрычны тэатр. Абсалютна адны і тэйжэ — „дамагчыся выкаваныя пляну“. Так пачаў „Зьявяды“ ў сваім аглядзе друку. Мы сёньня можам сказаць, што гэты абсалютна рэспублікалізм і адносна барацьба з праглымаі і засталіся на сёньняшні дзень толькі абсалютнамі.

А справы?

За сьнежнем на фабрыцы налічалася 140 праглымаў, за 15 дзён студзеня больш 20-ці, эвалюцыя вельмі малая частка з іх (дасканальна на колькі — нельга ніяк ведаваць) — няма вучозу. Затое мы вельмі добра ведаем, ці, такія наступныя праглымаі на эвалюцыя з фабрыкі: Калачынская, Ялімаў, Жукова, Сазонова, Міронаў, Міронава. Яны супакоілі праглымаў,

ня трываючыся, абаравіваючыся над крылішчам нам дырэктара на працы, загадымаў цахамі, старшым пэжымаў.

Пытаемся ў нам дырэктара на працы т. Літвінавай аб прычыне адкаўленьня на працу ёю, Літвінавай, праглымаі Марудавай. Атрымаваем наступны адказ:

— Як я вольце, калі яна такая маладая, 1915 году нараджэньня? І пры тым праглыма яна зрабіла на эвалюцыя, яна пачала рэгістраваньне ў Старацельскі сельсавет... Бачыце, гэта ж справа са шламем.

І ў такім духу ўсе астатнія выпадкі. Праглымаце сабе такі малюнак: загадымаць даху павысяцца работніца, зрабіць праглыма, да нам дырэктара на працы Літвінавай. Яна, прымаючы пад увагу, што работніца затрымалася ў вядзь, бо была склізка (Жукова), альбо што работніца была на прыёме ва ўрача, які не належаў да іх білетань, альбо была затрыманая эвалюцыя, і праз некалькі мінут праглымаці зварачаецца ў пэж паперкаў, дзе фігуруе рэзалюцыя Літвінавай: „дапушчыце да працы з прычыны уважлівасьці праглыма... Нам удалося сабраць больш дзесяці папераў з такімі рэзалюцыямі гнілога ліберала Літвінавай.

Адкаўленьне на працы праглымаці робыцца таксама і загадымаць цахамі Баскінай і Хайкінай. Вельмі ўсёрым адказам за праглымаціма высьцімаць таксама старшым пэжымава камітэту вязальнага цэху — Вайшкінай. Нах і абароні і в савакіх іражэньні фабрыкі, работаюць праглымаці Міронава (дэрачы камсамольца), Міронаў, Калачынская і інш.

Характэрны і такі факт: работніца Галуза, ня выхадзіла тры дні на працу яшчэ ў другой палове сьнежня, ніякіх апраўдальных дакумантаў дагэтуль не прадставіла, а загадымаць вядзьнага цэху Хайкіна лічыць, што Галуза мае білетань і чакае пакуль яна прынясе. Улічыць ёдзе калісьці будзе...

Сярод праглымаціма фігуруюць кваліфікаваныя работніцы Курбузава і Камсамольца Ялімаў і Міронава. Цэхавая партыйная эвалюцыя выносіць эвалюцыю за праглыма Курбузавай толькі вымову, а да камсамольцаў праглымаціма цэхавы камсамольскія эвалюцыя ніякіх загады не прынялі. Праглыма, партыйны калектыў Курбузава выключыла з ракоў партыі, камсамольскім калектывам выключылі з камсамольскай эвалюцыі швейна Кельянага цэху Вайшкіна, але вакол гэтых фактаў на створана грамадзяна думка. Праглыма, ў пэжыма бюро камсамольскага калектыву эвалюцыя праглымаце паставою аб праглымаціма і аб ліберальным адкаўленьні да іх з боку фабрычных арганізацый, але гэты праглыма дагэтуль ніяк не зьявляюцца зацьвердзіць на бюро.

Калі да ўсіх гэтых фактаў дадаць, што дырэкцыйная фабрыка імя КІМ былі прыняты ляглы з панчонай імя Клари Цёткіна — Камсамольца і Баруноў, то стале зусім ажыравым гніла ліберальны адносіны, перарэзанацыя тэндэнцыя кіраўніка фабрыкі імя КІМ да ажыццяўленьня паставаны партыі і ўраду аб барацьбе з праглымаі.

Ці можна пасья

ўсяго гэтага гаварыць аб асваеньні фабрыкі?

На апошнім пленуме гаркому КП(б)Б дырэктар фабрыкі т. Фройндз рабачы даклад. Паставона пленуму — праграма барацьбы камуністыка фабрыкі імя КІМ за поўнае асваеньне сваёго прадпрыемства. А арганізацыя набору рабачай сілы, спыненне цяжучасьці і праглыма — першая ступень у выкаваныя гэтай складаць, але рашаючы задачы.

Брыгада «Віцебская пралетар»: Байкоў, Казанскі, Лур'е.

НАКІРУЕМ УСЕ СІЛЫ НА АСВАЕНЬНЕ НОВЫХ ФАБРЫК, НОВАЙ ТЭХНІКІ.

26-га студзеня адбылася сьвятаяна редакцыя „Віцебскага пралетар“ нарада іжындэраў, тэхнікаў, плянавікоў, загадымаць цэху сумесна з редакцыйнамі шматтыражак і насценізат. Нерадзе высветліла, што на нашых новых прадпрыемствах дабра невстарчалына вядоцца работа на асваеньні іх поўнай практычнай магчымасці.

Панчона-трыкатажы камбінат імя КІМ яшчэ поўнасьцю не загружан абсталяваньнем. На іштациінамі камбінаце частка заможных вэрштаткаў знаходзіцца бля руку і толькі таму, што тут дэрна арганізацыя справы з авадаваньнем новай складанай тэхнікай.

Задача аўладаньня новай тэхнікай — рашаючая ў сьнісе асваеньня новых прадпрыемстваў. Змагаюцца за выкаваныя гэтыя задачы далёка на ўсе арганізацыі прадпрыемстваў па-бальшыціку. На фабрыках: „Сьцяг індустрыялізацыі“, панчонай імя КІМ, іштациінамі камбінаце, невадаць імя „Правды“ яна нават тэхнічым дурткаў, не вядоцца масалаь работа на асваеньні тэхналічым працэсаў вытворчасці. Частка перабудовы цэху („Сьцяг індустрыялізацыі“, іштациінамі камбінаце), таксама адмоўна склавюцца на рабаче на аўладанні тэхнікай.

Іжындэра-тэхнічныя сэваці, якія на прадпрыемствах павіны дапамагаць і ўначальваць на практыцы барацьбу нас за аўладаньне новай тэхнікай, у большасьці яшчэ не пераключыліся на гэты бавы вучастак рабачы (сэваці ІТС

Новая швэйная фабрыка

„Сьцяг індустрыялізацыі“ існуе ўжо на першы год. Але яе чамусьці называюць новай, хаця значная частка рабочых — яны новыя і ўрэшце сама фабрыка на новай да і мы выманы з першага раку ісаць „новая“, бо па сутнасці яна кожны квартал станаюцца новай, вярней, яе робіць новай. Справа ў тым, што пры пераходзе на новы асартымент — а гэта ў швэйнай прамысловасьці адбываецца па-квартальна, — на фабрыцы адбываецца карэньная перабудова усёй арганізацыі працы. Вось і зараз: з 15-га студзеня на фабрыцы ідзе чарговая „пэрабудова“, расфарміроўваюцца брыгады, нават тэй, што ўмцаваліся на газаварухунку і сьстэматычна перавыкаваюць завацьні, рабочыя пераўладываюцца з адной апаратаў на другую, канвеэр пачынае „вэрвавацца“, а загадымаць цахамі і інструментары багдць па цэхах, як „угарэньня“, багдць у дурцыма з крыкам:

— Няма машыны!
— Няма людзей!

Чаму гэта адбываецца штоквартальна, чаму гэта вяртаецца і зараз? Чаму вяртаецца, іжындэраў, які перабудованьне на новы асартымент, за 25-е студзеня (10 дзён рабачы на новым асартыменце) ледзь-ледзь выкасаў праграму на 63 проц., а палітоў нават на 10 проц., прычым якісьці самія вайгорта?

Усё гэта тлумачыцца тым, што пераход на новы асартымент, яе правіла, робіцца дырэкцыйнай без усялякай падрыхтоўкі, без усялякай арганізацыі шырокае мас рабачым, без дэталёвага вучэньня тэхналічым працэсаў новага асартыменту і, урэшце, без падрыхтоўкі кадраў і, самае галоўнае, без загады прапрацаванага пляну, па якому праглымаць і меранысьці для таго, каб пазьбегнуць нарвовай локі усёй арганізацыі вытворчасці.

У адносінах падрыхтоўкі кадраў трэба сказаць, што на фабрыцы гэтую пытаньне не надалі вядзьнага значэньня. Рабочыя, якія ідуць з ФЭВі са швэйнага тэхнікуму, не скляраюць на свайй кваліфікацыі, а больш павольна скончыўшы ў мінулым годзе ФЭВ не праглымаць зараз на фабрыцы. Новыя рабочыя, без усялякай падрыхтоўкі, ставіцца на канвеэр. Так, рабочы Рабачы, прамаўшчы дагэтуль на цахельным заводзе, на швэйнай працы вядзьна, але-ж ставіцца на такую адкавану апаратаў, як ужожа ланкаў, прытым гэ і я маю йлікага разуменьня аб тым, як трэба выкаваць гэту апаратаў. Работніцы Ланіаў, прамаўшчы на базе Будытуя, якія ніколі не ваймаля швэйнай справай, зараз дэручылі ў палітоў праглымаць абмётку халаста да ланкаў. Многа маюцца такіх фактаў, калі на фабрыку прыходзяць новыя рабочыя, якія ня могуць у руках трымаць голку, ня могуць абходзіцца з машынамі і такіх рабочых сэваць адразу лі канвеэру і гавораць: „Давай гутчэй працу“.

Асноўна, здраўмале, брак, частым паломкі машыны, просьня.

Зараз на ўсіх цэхах не халае рабачы сілы, усёго на фабрыцы недахоп 500 рабочым. Акаваецца, дырэкцыя гэтага ня ўлічыла пры перабудове, таксама як ня ўлічыла і таго, што машыны знаходзіцца ня ў спраўнасьці.

Усё гэта ў поўнай ступені

правіла сэваць на прычына таго, чаму фабрыка яшчэ не аўладала сваёй магчымасцю, што яна па сутнасці яшчэ не асвоена. Прыкладзе, для асваеньня лічы, якія красамольца сэваць, што магчымасць фабрыкі, магчымасць жожа цаху, агрегатаў, машыны не а с в о е н а. У п е р ш ы м г о д з е сваёй дзейнасьці, у 1931 г., па пляне фабрыка павіна была даць прадукцыю на суму 44.400 руб., а на справе плян выкананы на 79 проц., у 1932 годзе па пляне неабходна

„Сьцяг індустрыялізацыі“, імя КІМ і іштациінамі лютчэнага камбінату). ГармБІТ не правірае дэянацы сэваці ў гэтым напрамку.

Слаба і зусім слаба вядзе рабачы вязы фабрычныя вядэці друк у гэтым напрамку, шматтыражка „Сьцяг індустрыялізацыі“ дагэтуль выпускала куток тэхнікі, а зараз зусім сшыніла і ўта ў той час, калі на фабрыцы дэрна паставіцца тэхнічым прамаўшчы.

Невадальнасьцю на прадпрыемствах зьявляюцца пытаньнямі палешаньня якасьці прадукцыі, зьявляюцца сабекошту і ўзынцця прадукцыйнасьці працы („Сьцяг індустрыялізацыі“, іштациінамі камбінаце, цахельным заводам).

На нарадзе было таксама завастанна пытаньне аб аштыці новых прадпрыемстваў ад бруду. Машыны, які і цахель, патрабуе чыстаьці. А на панчонай імя КІМ, „Сьцяг індустрыялізацыі“, іштациінамі камбінаце барбарскі адносіцца да машыны: іх ня чысьцяць, ня эмаваць і на гэта ніхтэ не зьявртае ўвагі.

Нарада прыняла рад прапавоў, у прыватнасьці ў адносінах раворчаваньня падрыхтоўчай рабачы да гаданьня прамоь тав. Сталіца аб аўладанні тэхнікай. Нарада дэручыла ГармБІТ засадуцца сьправацачы сэваці ІТР аб прадабытай імя рабаче ў галіне дапамогі па аўладанні тэхнікай. Высунута прамаўшчы, каб на старонках друку арганізаваць абмем вопытам дасягненьняў у галіне аўладаньня новай тэхнік. Рашана арганізаваць праз друк выпуск спецыяльных тэхнічым старонак.

было даць прадукцыю на суму 59.272.000 руб. — фактычна выкавана 80,8 проц. Брак у 1931 г. дасягнуў 3,38 проц., замест 0,9 проц. на пляне, а ў 1932 г. брак вырас да 7,15 проц. замест 1,2 проц. Ішчэ горшы абстаіць справа з зьявляньнем сабекошту: у 1931 годзе сабекошт замест зьявляньня павышаны на 3 проц., у 1932 годзе — на 1,3 проц.

Прадукцыйнасьць працы па брочнаму даху за 10 месцаў 1932 году складае 80,17 проц. пляну, па палітоўнаму — 95 проц., па піжачнаму — 99 проц.

А калі мы пагледзім, як асваецца абсталываньне, стале ясна, што на фабрыцы не ўвачалілі барацьбу за аўладаньне тэхнікай кожнага вэрштату, кожнага прэсу. На фабрыцы маюцца 621 машына 31-й класы, 140 машыны 15-й класы. З гэтага ліку ў рэмонне знаходзіцца 80 машыны 31-й класы, 30 машыны 15-й класы. Паломкі машыны на фабрыцы сталі сьстэмаць, таму, што рабочыя не аўладалі тэхнікай кожнага вядкі машыны. Мы не памыліся, калі сэваць, што ўсе рабочыя, якія прышлі на фабрыку 6 месцаў таку назва, ня могуць устаіць голку ў машыну і асноўу, ня могуць ўмела абходзіцца з пэжымаці прэсамі. Тэхнічым прамаўшчы, вывучэньня машыны і прэсу ў вагоны. Ніхтэ на фабрыцы, пачынаючы з брыгады і канчачы фабрычнымі арганізацыямі, не зьявляюцца пытаньнямі тэхнічым асьвєцьня. На фабрыцы не аразумелі, што „тэхніка ў прыяд рэканструкцыі рашае ўсё“ (Сталіц).

Тав. Варашылаў у сваім дакладзе

на шырокім актыве Маскоўскага гарнізону, гаворачы аб правілах, меўшыцца на сталінградскім заводзе

Правілы карыстаньня гарадзкім трамаваем і аўтобусамі гора Віцебука.

1) Не дапушчаюцца зусім да прасьду ў вагонах трамавай і аўтобуснай асобы ў непэравязнасьці, выгядзе, камаўраў з аравашаньнямі, міліцыянараў, чарнабарыяў са стралябакі, асобы з пэраўначымі аравашаньнямі і перавараным выгядзе, асобы з жывёлаў, шпунтамі, бруднымі рэчамі, якія забрудваюць адзецьня і з лёгка сапалываваць маторыяма — газам, бэзымам, эфірам і інш., асобы з валакім грузама, які па сваёй вале перанашае руны багаж, г. ян, зьшч 8 кілаграм ці па сэмаў аб'ёму перарашкава праходзі ў вагоны.

УВАГА: За праваз рэчаў, якія па сваёй вале хала і не перавышюць ручнога багажу, але па сэмаў аб'ёму ў вагоны зьявляюцца асобнае месаца, спанаваецца кошт прасьду, як і з палёжыра.

2) Уваход даваляецца толькі праз вядню пляцоўку, а выход — толькі праз прэарэднюю пляцоўку вагонаў і аўтобусаў, прычым уваход і выход дапускаецца толькі з правага боку вагоны ў напрамку руху трамава.

УВАГА: Уваход у вагон праз прэарэднюю пляцоўку даваляецца членам і кандыдатам камуністычнага, членам ЦКВ і ССРС, членам партызанам і чырваногвардэцям, асобам, маючым арды Чырвонага і працоўнага сьцягу, асобам з дэявімі да 3-х год пры наўвучэньні свабодных паказаньх у п. 5-м гэтых правіла месаца і інаваці з вядочнымі адзнакамі інавацінасьці, калі яны маюць права на бесплатнае прасьдзі асобам, маючым права, паводле дазволу кіраўніцтва трамавай, на вольнае прасьдзі. Усім астатнім карыстаюцца трамавай, уваход у вагон з прэарэдней пляцоўкі забараняецца.

3) На прэарэдней пляцоўцы кожнага маторнага вагоны даваляецца сэваці: аднаму міліцэкаму работніку ў форме, аднаму работніку ДПУ, які мае права на бесплатнае прасьдзі і аднаму работніку з ліку кіроўчых складу гаркамсау і трамаваў па спецыяльным дазволе.

На прэарэдней пляцоўцы прыпнаго вагоны даваляецца бесплатнае прасьдзі толькі 2-м міліцэкамы работнікам у форме.

Уваход у прыпнаны вагон праз прэарэднюю пляцоўку даваляецца: судчым на пляцоўцы 2-м міліцэкамы работнікам, членам і кандыдатам гарсавету. Уваход у прыпнаны вагон усім астатнім даваляецца толькі з задняй пляцоўкі.

4) Кожны пасажыр абавязан упляціць каштоўнасьць прасьду і атрымаць білет, не чакаючы аповіс калідура. Атрымаць білет пасажыр абавязан халаць увесь час прасьду і прадьяўляць па паграбаваньні кандуатра пі кантралябра. Перадача білета адным пасажырам другому забараняецца.

Пасажыр, не прадьяўшчы білета, лічыцца бесплатным.

УВАГА: членам і кандыдатам гарсавету, членам ЦКВ і СНК ВССР і СССР, членам партызанам і чырваногвардэцям, асобам, маючым арды Чырвонага і працоўнага сьцягу і судчым на пляцоўках работнікі міліцыі ў форме карыстаюцца бесплатным прасьдамаў у трамаві і прадьяўшчы адпаведным дакумантаў, а ў аўтобусах асобы, маючы арды Чырвонага сьцягу па прадьяўшчы дакумантаў, а ўсе іныя пры наўвучэньні дазволу кіраўніцтва трамавай.

Пражджачыця ў вагонах трамавай работнікі міліцыі, за выключэньнем судчым на пляцоўках, адкаваецца кошт прасьду напраўне з пасажырамі.

5) У кожным вагоны трамавай для а с о б, якія пражджаюць з дэявімі да 3-х год, бранірующая портыя два месаца ў напрамку руху трамавай, якія месаца, пры адсутнасці ў вагоны іных свабодных месаца, павіны пасажырамі аслабаванца.

6) За прасьдзі дэявімі да 5-ці год у саправадзьяны дэрсаваца плата на ўмясцаца, калі дэяві не займаць асобнага месаца.

7) Нюкны могуць адкавацца толькі кандуатрамі па прасьбе пасажыраў і пры тым з правага боку ў напрамку руху трамавай.

8) Забараняецца: вышчывацца з вагон і паві доваж у вагоны трамавай, так і аўтобусаў, курыць, пываць і ваюць сэмянцы, ак у вагоны, аўтобусах, так і на пляцоўках, ставіць дэявілі на сэвацьня, шарушчы ў ровных формах ці шыно (ляякны, шум, грэм, сэвацьня сэвацьня, музыка і г. д.), прывадацьня ў дэявіне знака, тормазу альбо іных прыладаў у вагоны, уваход і выход у час руху вагоны трамавай і аўтобусаў.

„Чырвоны Кастрычнік“, адзначыць; „Кашчуўшыся паглыбай у тым, што робіцца на заводзе, я зразумеў, чаму завод дэрна працуе. Людзі, якія павіны былі выгядарць на машынах машыны, яшчэ месаца — два, у лепшым выпадку год назад на мелі ніякага разуменьня аб машынах. Гэта былі сяляне, якія, запецкаўшыся мслам і сэваці, выгядзельні дапоўнінымі пралетарамі, а на самай справе прадьяўшчы ма-су зусім некаваліфікаванай сілы. Гэты людзі не асвоілі і не маглі ў такі кароткі час асвоіць машыны, набыць навыкі, рабачы на складаным тэхналічым працэсе“. Так, тожэ та і на „Сьцягу індустрыялізацыі“. Людзі, якія павіны былі выгядарць на машынах машыны, па-літо, брукі, ня могуць павыга разуменьня аб машыне, ня маюць з імі абыходзіцца. Вось чаму з валакім цяжачымамі асваецца фабрыка.

Большавікі фабрыкі

„Сьцяг індустрыялізацыі“ павіны на справе ўвачаліць і распачаць у першым годзе другоў пладюці сапраўдую барацьбу за асваеньне свайго прадпрыемства, ажыццяўляючы іштациінамі пэвазань тав. Сталіца на пленуме ЦК і ЦЭБ УсрБ(Ф). Вляіцца магчымасці мае „Сьцяг індустрыялізацыі“ для ўзынцця прадукцыйнасьці працы, зьявляючы сабекошту і палешаньня к а с в є ц і прадукцыі. Трэба толькі ўмеа АРТАНІЗАВАЦЬ СПРАВА, трэба ўвачаліць вятывань мас, навоуціць аго пафосам асваеньня прадпрыемства, раўнаць барацьбы за аўладаньне тэхнікай, за аўладаньне тэхналічым працэсам швэйнага „неарарыўнага канвеэру“.

Брыгада «В. П.»: Н. Абэагаў, Б. Зэліксон.

Адказны рэдактар Л. РОЗІНБЛУМ.

Асабліва гэта бачна на вышчы работы фабрыкі імя КІМ. Певыкаваныя прафінансы з месцаў і месца можна тлумачыць толькі цяжучасьцю рабачай сілы і асабліва праглымаі, якія толькі за апошні квартал 1932 году (зьялі)